

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΚΩΔΙΚΑΣ
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Ιανουάριος 2024

ΚΩΔΙΚΑΣ

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1. Για τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	3
2. Ορισμός Κώδικα Δεοντολογίας	4
3. Συστατικά Στοιχεία του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών.....	4
4. Θεωρητικά Πρότυπα του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΨΗ.Δ.	4
5. Αναγκαιότητα και αιτιολογία της κατάρτισης του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών	5
6. Σκοπολογία της κατάρτισης του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών.....	6
7. Πεδίο Εφαρμογής.....	6
8. Περιεχόμενο του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών	7
ΜΕΡΟΣ Α΄ - Αρχές και Κανόνες Συμπεριφοράς	8
ΜΕΡΟΣ Β΄ - Δεσμεύσεις των εσωτερικών ελεγκτών έναντι των ελεγχόμενων και έναντι του Υπουργείου	13
Μέρος Γ΄ - Εφαρμογή και Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	21
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	27

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Για τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι μία ανεξάρτητη και αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός δημοσίου Φορέα / Οργανισμού.

Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η ανωτέρω λειτουργία ασκείται από τον Προϊστάμενο και τα στελέχη του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, υπηρεσίας που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα, ο εσωτερικός έλεγχος στοχεύει στο να συμβάλει ενεργά στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της διακυβέρνησης του ανωτέρω Φορέα, ως απαραίτητων προϋποθέσεων για την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τον πολίτη και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος εν γένει.

Στο πλαίσιο αυτό, δε, επιδιώκεται η ουσιαστική συμβολή της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου αφενός στη διασφάλιση της τήρησης από τις επιμέρους οργανωτικές δομές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης των αρχών της χρηστής διοίκησης (αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας) και αφετέρου στην πρόληψη και ταχεία ανίχνευση περιστατικών διαφθοράς, διαφυλάσσοντας τη φήμη του ανωτέρω Υπουργείου, με μακροπρόθεσμη προστιθέμενη αξία στο διοικητικό και οικονομικό περιβάλλον της χώρας.

2. Ορισμός Κώδικα Δεοντολογίας

Ο Κώδικας Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί μία ολοκληρωμένη δήλωση των Αξιών και Αρχών, οι οποίες θα πρέπει να καθοδηγούν την ηθική και επαγγελματική συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών εντός και εντός υπηρεσίας, προάγοντας την αναγκαία για την ολοκληρωμένη και επιτυχή υλοποίηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων κουλτούρα επαγγελματικής ηθικής και ακεραιότητας.

3. Συστατικά Στοιχεία του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών

Ο Κώδικας Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αποτελείται από τα κάτωθι θεμελιώδη συστατικά στοιχεία:

- α) Τις Αρχές που σχετίζονται με την λειτουργία και την πρακτική του εσωτερικού ελέγχου και
- β) Τους Κανόνες Συμπεριφοράς που μετουσιώνουν τις ανωτέρω Αρχές σε συγκεκριμένη υπηρεσιακή πρακτική και τους οποίους οφείλουν να υιοθετούν και εφαρμόζουν πιστά οι Εσωτερικοί Ελεγκτές για την επίτευξη της αποστολής τους.

4. Θεωρητικά Πρότυπα του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΨΗ.Δ.

Ο παρών Κώδικας εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συντάχθηκε βάσει του προτύπου Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, λαμβανομένων υπόψη των Αρχών καθώς και των Κανόνων Συμπεριφοράς, που περιλαμβάνονται τόσο στον Κώδικα Ηθικής του Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors – IIA) όσο και στον Κώδικα Δεοντολογίας του Διεθνούς

Οργανισμού Ανωτάτων Οργάνων Ελέγχου (International Organization of Supreme Audit Institutions – INTOSAI). Στηρίζεται, δε, στον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ο οποίος δημοσιεύτηκε με την υπ' αριθ. Α.Π. ΥψηΔ οικ. 38151 ΕΞ 2021/1-11-2021 Απόφαση του Υπουργού Επικρατείας, αρμοδίου για τα θέματα ψηφιακής διακυβέρνησης (Β' 5050).

Κατόπιν τούτων, ο παρών Κώδικας αποτελεί από κοινού με τον ανωτέρω Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων και τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το βασικό επιστημονικό, εργαλειακό πλαίσιο, το οποίο οφείλουν να υιοθετούν και χρησιμοποιούν πιστά οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προκειμένου για την επιτυχή υλοποίηση του έργου τους, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

5. Αναγκαιότητα και αιτιολογία της κατάρτισης του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών

Η ανεξαρτησία, οι αρμοδιότητες, οι ευθύνες και η πολυεπίπεδη δραστηριότητα του Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης θέτουν υψηλές ηθικές απαιτήσεις στο προσωπικό που στελεχώνει την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Κατόπιν τούτου, η επαγγελματική ηθική και η υπηρεσιακή συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών του Υπουργείου οφείλουν να είναι άψογες ανά πάσα στιγμή και υπό κάθε περίπτωση, επιβεβαιώνοντας την ηθική τους ακεραιότητα, καθώς και την ποιότητα και εγκυρότητα του ελεγκτικού τους έργου. Στην κατεύθυνση αυτή, καθίσταται απολύτως αναγκαία η κατάρτιση και απαρέγκλιτη τήρηση του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας από τους εσωτερικούς ελεγκτές του Υπουργείου, καθώς συμβάλει ουσιαστικά στην εδραίωση της εμπιστοσύνης ως προς την αντικειμενικότητα της παρεχόμενης στον Επικεφαλής του Φορέα, ήτοι τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εύλογης διαβεβαίωσης επί των θεμάτων διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφαλίζοντας τη

διατήρηση και ενδυνάμωση της αξιοπιστίας και φήμης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του ανωτέρω Υπουργείου.

6. Σκοπολογία της κατάρτισης του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών

Με την κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης επιδιώκονται: α) η διαμόρφωση ενός προτύπου εργασιακού περιβάλλοντος μέσω της περιγραφής της φιλοσοφίας, των Αξιών, Αρχών και Κανόνων που διέπουν την ηθική και επαγγελματική συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών του ανωτέρω Υπουργείου εντός και εκτός υπηρεσίας, β) η ενίσχυση των μηχανισμών λογοδοσίας, οι οποίοι συνιστούν την απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία αλλά και τη θωράκιση του ανωτέρω Φορέα έναντι φαινομένων κακοδιοίκησης, έλλειψης χρηστής οικονομικής διαχείρισης καθώς και έλλειψης ακεραιότητας, γ) η κατοχύρωση της ανεξαρτησίας του εσωτερικού ελέγχου και, τέλος, δ) η συμμόρφωση των κανόνων λειτουργίας και δραστηριοτήτων του τελευταίου προς τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και τις βέλτιστες πρακτικές όπως διαμορφώνονται, ιδίως, από την Επιτροπή Υποστήριξης Οργανισμών της Επιτροπής Treadway (COSO) και από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA).

7. Πεδίο Εφαρμογής

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας, καθώς και οι Αρχές και Αξίες από τις οποίες αυτός διέπεται, αποτελούν σταθερό σημείο αναφοράς και δεσμεύουν το σύνολο α) των εσωτερικών ελεγκτών, ήτοι των επιφορτισμένων με τις αρμοδιότητες του εσωτερικού ελεγκτή στελεχών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατά την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και β) των εκπροσώπων των τρίτων μερών, ήτοι είτε άλλων οργανικών μονάδων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είτε άλλων Φορέων του Δημοσίου Τομέα ή αντιστοίχων του Ιδιωτικού Τομέα, οι οποίοι τυχόν κληθούν – λόγω εξειδίκευσης ή

πιστοποιημένης εμπειρίας σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο – να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην ανωτέρω Μονάδα.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ο Κώδικας Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών δεν μπορεί να καλύψει όλα τα πιθανά ζητήματα ηθικής δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι εσωτερικοί ελεγκτές. Για τον λόγο αυτό, ισχύει συμπληρωματικά προς τον Υπαλληλικό Κώδικα (ν. 3527/2008), όπως ισχύει, τον Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (2012, Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης), που έχουν ως πεδίο εφαρμογής το σύνολο των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων, καθώς και με ειδικότερες διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία και τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού άλλων Φορέων του Δημοσίου Τομέα.

8. Περιεχόμενο του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών

Ο παρών Κώδικας αποτελείται από τα παρακάτω μέρη:

Μέρος Α΄: Στο Πρώτο Μέρος περιλαμβάνονται οι θεμελιώδεις Αρχές και οι Κανόνες του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών.

Μέρος Β΄: Στο Δεύτερο Μέρος, περιγράφονται οι Δεσμεύσεις των Εσωτερικών Ελεγκτών έναντι των ελεγχομένων αλλά και έναντι του Υπουργείου.

Μέρος Γ΄: Στο Τρίτο Μέρος, αναφέρονται οι υποχρεώσεις των εσωτερικών ελεγκτών, του Προϊσταμένου του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων, καθώς και του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για την εφαρμογή και τήρηση του Κώδικα, καθώς και τη δημοσιοποίηση αυτού.

Στο **Παράρτημα** παρατίθενται παραδείγματα Δεοντολογικών Διλημμάτων που ενδεχομένως κληθούν να αντιμετωπίσουν οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Αρχές και Κανόνες Συμπεριφοράς

A.1 Αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας

Οι θεμελιώδεις Αρχές, οι οποίες αφορούν στη λειτουργία και την πρακτική του εσωτερικού ελέγχου αποτελώντας σταθερό σημείο αναφοράς, έμπνευσης και καθοδήγησης των εσωτερικών ελεγκτών κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, έχουν ως κάτωθι:

A.1.1 Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα των εσωτερικών ελεγκτών εδραιώνει την εμπιστοσύνη στο έργο τους και παρέχει την απαραίτητη βάση για τη θεμελίωση και υποστήριξη της κρίσης τους. Η δράση τους οφείλει να χαρακτηρίζεται από ειλικρίνεια, εντιμότητα, αξιοπιστία και καλή πίστη στην κατεύθυνση της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος.

A.1.2 Αντικειμενικότητα – Ανεξαρτησία

Οι εσωτερικοί ελεγκτές επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής αντικειμενικότητας κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και επικοινωνία των πληροφοριών για τη λειτουργία ή τη διαδικασία που εξετάζεται. Σε αυτή τη βάση, προβαίνουν σε μια ισορροπημένη εκτίμηση όλων των σχετικών περιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους όλες τις δυνατές παραμέτρους αλλά παραμένοντας συνειδητά ανεπηρέαστοι από κάθε προσωπική ή τρίτου μέρους στρατηγική ή/και συμφέρον κατά τη διαμόρφωση της κρίσης τους. Εκ των ανωτέρω, προκύπτει η άρρηκτη σχέση της αντικειμενικότητας της κρίσης των εσωτερικών ελεγκτών με την ανεξαρτησία τους κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Υπενθυμίζεται, δε, ότι προς διασφάλιση της λειτουργικής ανεξαρτησίας του Εσωτερικού Ελέγχου και, συνεπώς, των υπηρετούντων σε αυτήν εσωτερικών ελεγκτών, έχει προβλεφθεί από τις κείμενες διατάξεις η απευθείας οργανωτική υπαγωγή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η λειτουργική σχέση αναφοράς του Προϊσταμένου της Μονάδας με αυτόν, καθώς και η σύσταση και λειτουργία Επιτροπής Ελέγχου στο Υπουργείο, εποπτεύουσας το έργο αυτής (Μονάδας).

A.1.3 Εμπιστευτικότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές σέβονται την αξία και την προέλευση/κυριότητα των κάθε είδους και μορφής (προφορικής – έγγραφης/έντυπης – ηλεκτρονικής) πληροφοριών που λαμβάνουν, ενώ δεν γνωστοποιούν πληροφορίες χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση, εκτός εάν υφίσταται σχετική εκ του νόμου υποχρέωση προς τούτο.

A.1.4 Επάρκεια και Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές χρησιμοποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου. Εκ παραλλήλου, μεριμνούν για την, μέσω της συμμετοχής τους σε πιστοποιημένα προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ) του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (ΙΙΑ) κ.α., συνεχή επικαιροποίηση και διεύρυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων, απαραίτητων για την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις.

A.2 Κανόνες Συμπεριφοράς

Οι κανόνες συμπεριφοράς, που διέπουν το λειτούργημα του εσωτερικού ελεγκτή και την άσκηση των καθηκόντων τους στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, παρατίθενται κατωτέρω ως εξής:

A.2.1 Ακεραιότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

- I. Εκτελούν την εργασία τους με εντιμότητα, επιμέλεια, συνέπεια και υπευθυνότητα, ενεργούν πάντοτε με καλή πίστη και με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.
- II. Τηρούν απαρεγκλίτως το νομικό – θεσμικό πλαίσιο, προβαίνοντας στις όποιες κοινοποιήσεις προβλέπονται αυστηρά από αυτό.
- III. Δεν εμπλέκονται συνειδητά, ως μέρη, σε οποιαδήποτε παράνομη δραστηριότητα ούτε σε πράξεις που ενέχουν ηθικό κίνδυνο για τους ίδιους ή το Υπουργείο.

IV. Σέβονται και συμβάλλουν στους νόμιμους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του Υπουργείου, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Οι περιστάσεις εκείνες, στις οποίες τυχόν ελλοχεύουν κίνδυνοι που μπορούν να εκθέσουν την ακεραιότητα των εσωτερικών ελεγκτών, αφού εντοπισθούν από εκείνους, πρέπει να αποφεύγονται και σε κάθε περίπτωση να αναφέρονται στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναλόγως δε των συνθηκών, τέτοιες περιστάσεις προκύπτουν από ή εμπίπτουν σε:

- Προσωπικά, οικονομικά ή άλλου είδους συμφέροντα ή σχέσεις που ενδεχομένως συγκρούονται με τα συμφέροντα της Υπηρεσίας,
- αποδοχή δώρων ή φιλοδωρημάτων,
- άσκηση / κατάχρηση εξουσίας προς ίδιον όφελος,
- συμμετοχή σε ομάδες πίεσης ή άσκησης επιρροής
- πρόσβαση σε ευαίσθητη ή/και εμπιστευτική/ διαβαθμισμένη πληροφόρηση.

A.2.2 Αντικειμενικότητα – Ανεξαρτησία

Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

- I. Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν συνάπτουν σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους. Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνονται οι δραστηριότητες ή οι σχέσεις εκείνες, από τις οποίες είναι δυνατόν να προκύψουν για τους εσωτερικούς ελεγκτές προσωπικά, οικονομικά ή άλλου είδους συμφέροντα που ενδεχομένως συγκρούονται με τα συμφέροντα του Υπουργείου.
- II. Δεν αποδέχονται ο,τιδήποτε, οιασδήποτε προέλευσης (υπηρεσιακής ή εξω-υπηρεσιακής), ενδέχεται να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους εκτίμηση.
- III. Δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του Υπουργείου ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτήν, απέχοντας συνειδητά από συνθήκες που απειλούν ή είναι δυνατόν να απειλήσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε οιονδήποτε βαθμό την

ανεξαρτησία τους και, συνεπώς, την ανεπηρέαστη και αμερόληπτη υλοποίηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.

- IV. Κοινοποιούν όλες τις σημαντικές πληροφορίες που τους γνωστοποιούνται, οι οποίες ενδέχεται να παραποιήσουν, εάν δεν κοινοποιηθούν, τα ελεγκτικά αποτελέσματα. Όσον αφορά, δε, τα τελευταία, επισημαίνεται ότι οποιοδήποτε συμπέρασμα συμπεριλαμβάνεται στις γνώμες, αναφορές, περιοδικές εκθέσεις ελέγχου και εκθέσεις ελέγχου θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε στοιχεία που συλλέγονται και συγκεντρώνονται σύμφωνα με την επιστημονική μεθοδολογία ελέγχου που ακολουθεί η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

A.2.3 Εμπιστευτικότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

- I. Είναι συνετοί στη χρήση και προστασία των πληροφοριών που αποκτούν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους. Οφείλουν, κατά τη διάρκεια της Ελεγκτικής διαδικασίας, να προστατεύσουν τις πληροφορίες που τηρούν σε φυσικό ή ηλεκτρονικό αρχείο και παράγονται εντός της υπηρεσίας.
- II. Δεν χρησιμοποιούν πληροφορίες προς ίδιον όφελος ή προς όφελος τρίτων ή κατά τρόπο αντίθετο προς την κείμενη νομοθεσία ή επιβλαβή για τους προβλεπόμενους από το θεσμικό πλαίσιο και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του Υπουργείου.
- III. Ενεργούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 και στον ν. 4624/2019.

Γενικότερα ο Εσωτερικός Ελεγκτής οφείλει να τηρεί την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που αποκτήθηκαν ως αποτέλεσμα των εργασιών που εκτελεί κατά την άσκηση της εργασίας του. Συνεπεία αυτού δεν πρέπει να αποκαλύπτει οποιαδήποτε τέτοια πληροφορία σε τρίτους, χωρίς την κατάλληλη και ειδική αρμοδιότητα. Εάν δεν υπάρχει νομικό ή επαγγελματικό δικαίωμα ή υποχρέωση να γνωστοποιήσει την πληροφορία, δεν πρέπει να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες για προσωπικό όφελος ή για όφελος τρίτων.

A.2.4 Επάρκεια και Δέουσα επαγγελματική επιμέλεια

Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

- I. Ασχολούνται κατά προτεραιότητα με αντικείμενα ελέγχου για τα οποία διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις και εμπειρία .
- II. Ως Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, κατέχουν συλλογικά όλες τις αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου και την επίτευξη της αποστολής τους δεξιότητες και ικανότητες.
- III. Για εκείνα τα αντικείμενα ελέγχου, για τα οποία τα στελέχη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου τυχόν δεν διαθέτουν τις αναγκαίες δεξιότητες ή την ανάλογη εμπειρία, δύνανται να απευθύνονται στην εμπειρία και την εξειδίκευση τρίτων, κατά τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία, προκειμένου να εκτελέσουν το έργο τους σύμφωνα με τα Διεθνή Επαγγελματικά Πρότυπα.
- IV. Παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου
- V. Βελτιώνουν συνεχώς την επάρκεια, την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών τους, μεριμνώντας σταθερά για την επιμόρφωση και την κατάρτισή τους, μέσω της συμμετοχής τους σε πιστοποιημένα προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ) του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. , του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (ΙΙΑ) κ.α.. Προς τούτο, δε, απευθύνονται στην αναγκαία συνδρομή του Υπουργείου, όσον αφορά τη διασφάλιση των αναγκαίων πόρων.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Δεσμεύσεις των εσωτερικών ελεγκτών έναντι των ελεγχόμενων και έναντι του Υπουργείου

B.1 Ανεξαρτησία Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Εσωτερικός Έλεγχος εν γένει οφείλει να είναι ανεξάρτητος από τη Διοίκηση του οικείου Φορέα. Ειδικότερα, δε, η οργανωτική και λειτουργική ανεξαρτησία των εσωτερικών ελεγκτών από το σύνολο των ελεγχόμενων οργανικών μονάδων και τα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και άλλες εξωτερικές ομάδες συμφερόντων ή άσκησης επιρροής, είναι απολύτως απαραίτητη, καθώς εγγυάται την ανεπηρέαστη και αμερόληπτη υλοποίηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων. Αυτό συνεπάγεται ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου οφείλουν να συμπεριφέρονται και να λειτουργούν κατά τρόπο που δεν μειώνει ουδόλως την ανεξαρτησία τους. Η τελευταία επιτυγχάνεται με τις εκ μέρους τους α) συνειδητή αποφυγή ανάληψης οιασδήποτε διοικητικής ή διαχειριστικής ευθύνης στις δραστηριότητες ή τους τομείς που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου καθώς και β) συνειδητή αποχή από συνθήκες που απειλούν ή είναι δυνατόν να απειλήσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε οιονδήποτε βαθμό την ανεξαρτησία τους.

Ως τέτοιες, δε, συνθήκες θεωρούνται:

α) η άσκηση πίεσης ή επιρροής εκ μέρους τρίτων μερών, ήτοι υπηρεσιακών ή εξωτερικών παραγόντων ή ομάδων συμφερόντων,

β) οι τυχόν προκαταλήψεις των ιδίων των εσωτερικών ελεγκτών σχετικά με άτομα, οργανικές μονάδες, έργα ή προγράμματα, που αποτελούν ή δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενα της ελεγκτικής τους δραστηριότητας,

γ) η οιασδήποτε υφής πρόσφατη – ήτοι σε χρονική απόσταση μικρότερη του ενός (1) έτους – προηγούμενη απασχόληση των εσωτερικών ελεγκτών στην εκάστοτε ελεγχόμενη από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, οργανική μονάδα του Υπουργείου και

δ) τα οιασδήποτε υφής προσωπικά, οικονομικά συμφέροντα των εσωτερικών ελεγκτών ή εκείνα τρίτων μερών (υπηρεσιακής ή εξωτερικής προέλευσης), που είναι

δυνατόν να προκαλέσουν συγκρούσεις συμφερόντων κατά τη διεξαγωγή του ελεγκτικού τους έργου.

Ωστόσο, πέραν τούτων, καταστάσεις, οι οποίες δύνανται να υπονομεύσουν επί της ουσίας την ανεξαρτησία της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο, είναι οι κάτωθι:

α) Ο/η Προϊστάμενος/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στερείται της δυνατότητας άμεσης πρόσβασης, επικοινωνίας ή συνεργασίας με τον Υπουργό, με αποτέλεσμα να διαταράσσεται ουσιαστικά η λειτουργική σχέση αναφοράς του πρώτου με τον Προϊστάμενο του Φορέα (βλ. Διεθνή Πρότυπα υπ' αριθ. 1110, περί Ανεξαρτησίας εντός του Οργανισμού και 1111, περί Σχέσης με το Συμβούλιο/ Προϊστάμενο του Φορέα).

β) Ο προϋπολογισμός και η οργανική δύναμη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου έχουν μειωθεί σε σημείο που η τελευταία δεν δύναται να ασκήσει επαρκώς και αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές περιγράφονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της (βλ. Διεθνή Πρότυπα υπ' αριθ. 1110, περί Ανεξαρτησίας εντός του Οργανισμού και 2020 περί Κοινοποίησης και Έγκρισης, το οποίο αφορά – μεταξύ άλλων – στη γνωστοποίηση στον/-ην Προϊστάμενο/-η του Φορέα από τον/-ην Προϊστάμενο/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, των επιπτώσεων από τους περιορισμούς στους – ανθρώπινους και υλικούς – πόρους αυτής).

B.2 Σύγκρουση Συμφερόντων

Οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε σύγκρουση των προσωπικών τους συμφερόντων με τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (βλ. Διεθνή Πρότυπα υπ' αριθ. 1120, περί Ατομικής Αντικειμενικότητας). Το προσωπικό συμφέρον περιλαμβάνει τυχόν πλεονεκτήματα για τους ίδιους, τις οικογένειές τους, άλλους συγγενείς ή φίλους ή σχετιζόμενες υπηρεσίες. Ειδικότερα:

- Δεν εκμεταλλεύονται για προσωπικούς λόγους την πρόσβαση σε χώρους ή αρχεία ως απόρροια της άσκησης των καθηκόντων τους, ιδιαίτερα δε

πληροφοριών που λαμβάνουν κατά την εκτέλεσή τους, ώστε να τις χρησιμοποιήσουν ως μέσο για να βλάψουν άλλους.

- Δεν προσφέρουν ή παρέχουν πλεονεκτήματα που συνδέονται με τη θέση τους στη Μονάδα.
- Δεν χρησιμοποιούν τη θέση τους για προσωπικό όφελος, αποφεύγοντας κάθε κατάσταση που ενδέχεται να δημιουργήσει αμφιβολίες σχετικά με την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία τους.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Υπ' αυτή την έννοια, είναι ουσιώδους σημασίας η κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους αποφυγή και του ελάχιστου υπαινιγμού – πολλώ δε μάλλον ένδειξης – για υιοθέτηση πνεύματος νεποτισμού ή ευνοιοκρατίας στις υπηρεσιακές – συναδελφικές ή άλλες προσωπικές και κοινωνικές τους σχέσεις. Ιδιαίτερα, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης, εφόσον:

- η ικανοποίηση του προσωπικού συμφέροντος συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης,
- είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τετάρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους, ή
- έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

B.3 Δέουσα Επαγγελματική Επιμέλεια

Η απόκτηση της κατάλληλης εκπαίδευσης, εμπειρίας, πιστοποιήσεων και η αειφόρος βελτίωση της επαγγελματικής τους κατάρτισης βοηθούν τους εσωτερικούς ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης να αναπτύξουν το επίπεδο των δεξιοτήτων και της εξειδίκευσης, που απαιτούνται για την ευόδωση της υπηρεσιακής τους αποστολής με τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια (βλ. Διεθνή Πρότυπα υπ' αριθ. 1220, περί Δέουσας Επαγγελματικής Επιμέλειας και 1230 περί Συνεχούς

Επαγγελματικής Επιμόρφωσης). Η δε εκ μέρους τους πιστή εφαρμογή της τελευταίας προϋποθέτει:

- Την κατανόηση των σκοπών και του εύρους των έργων, καθώς και των ικανοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση των ελεγκτικών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών.
- Τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας του Υπουργείου, καθώς και με κάθε άλλο κώδικα που συνδέεται με τυχόν επαγγελματικούς τίτλους που κατέχουν.
- Να λαμβάνεται υπόψη από τους εσωτερικούς ελεγκτές η πολυπλοκότητα του έργου, η δυνατότητα ύπαρξης σημαντικών λαθών, απάτης και μη συμμόρφωσης.
- Να προβαίνουν οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου σε ελεγκτικές ενέργειες και τις αναγκαίες επαληθεύσεις στον ίδιο βαθμό που θα μπορούσε ένας συνετός και ικανός εσωτερικός ελεγκτής να πραγματοποιήσει υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες.
- Τη σωστή εποπτεία του εκάστοτε ελεγκτικού – διαβεβαιωτικού ή συμβουλευτικού – έργου από τον επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία κατά κανόνα περιλαμβάνει την επισκόπηση των προσωρινών και οριστικών εκθέσεων και τη διατύπωση παρατηρήσεων για την ποιότητα του έργου των εσωτερικών ελεγκτών.

Η δέουσα επαγγελματική επιμέλεια δεν υπονοεί το αλάθητο. Κατά συνέπεια, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αναμένεται να δώσουν εύλογη διαβεβαίωση για την ύπαρξη λαθών ή σφαλμάτων, παρατυπιών και ελλείψεων στις Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου εκ μέρους των επιφορτισμένων με αυτό εσωτερικών ελεγκτών του Υπουργείου (βλ. Διεθνή Πρότυπα υπ' αριθ. 1220 και 1220.A3, περί Δέουσας Επαγγελματικής Επιμέλειας).

B.4 Εμπιστευτικότητα πληροφοριών – Κατάλληλη χρήση Συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Επικοινωνιών

Στο πλαίσιο της άσκησης του έργου και των αρμοδιοτήτων του, το Τμήμα Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχει πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό βάσεων δεδομένων και αρχείων. Υπ' αυτή την έννοια, οι υπηρετούντες σε αυτό εσωτερικοί ελεγκτές έχουν την υποχρέωση να προστατεύουν τις οιοσδήποτε πληροφορίες που τηρούνται σε φυσική/έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Αυτό ισχύει τόσο για τις πληροφορίες που λαμβάνονται από τις ελεγχόμενες οργανικές μονάδες, όσο και για εκείνες που παράγονται εντός της ίδιας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Ειδικά για τις ανάγκες του Υπουργείου, η πληροφορία αποτελεί βασικό κοινωνικό αγαθό, η δε αξία της θεωρείται κρίσιμη και πρέπει να αντιμετωπίζεται και να προστατεύεται αναλόγως, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι αυτού (Υπουργείου). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συγκεντρώνει κρίσιμες δομές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών που σχετίζονται με την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τον ευρύτερο ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας. Γι' αυτόν τον λόγο, η διαφύλαξη της πληροφορίας, ως περιουσιακό στοιχείο του Υπουργείου και περαιτέρω, του Ελληνικού κράτους, από την εργασία των εσωτερικών ελεγκτών θεωρείται κρίσιμη.

Η υποχρέωση προστασίας των πληροφοριών μπορεί να επεκταθεί – μέχρι ενός σημείου – και στην ιδιωτική ζωή των εσωτερικών ελεγκτών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας εντός του οικογενειακού, κοινωνικού ή άλλου περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Επιπλέον, οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης οφείλουν να λαμβάνουν εύλογα μέτρα προστασίας για τα φορητά μέσα αποθήκευσης ηλεκτρονικών πληροφοριών, όπως φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές ή μέσα αποθήκευσης δεδομένων και για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας των κωδικών πρόσβασης σε αυτά, λαμβάνοντας τεχνική υποστήριξη από τις αρμόδιες διοικητικές δομές του Υπουργείου. Ειδικότερα, τέτοια μέσα δεν πρέπει να αφήνονται

εκτεθειμένα σε κίνδυνο κλοπής ή αντιγραφής και απαιτείται να λαμβάνονται τα ευλόγως αναμενόμενα μέτρα αποτροπής οποιασδήποτε μη εξουσιοδοτημένης χρήσης τους.

Τέλος, κατά την αποχώρησή τους από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι υπηρετούντες σε αυτήν εσωτερικοί ελεγκτές πρέπει να επιστρέψουν κάθε επίσημο έγγραφο, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς και οποιασδήποτε μορφής εξοπλισμό (φορητό Η/Υ, εξωτερικές μονάδες αποθήκευσης κ.λπ.) που χρησιμοποίησαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε αυτή, καθώς αποτελούν αυστηρά ιδιοκτησία της Μονάδας.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Εφαρμογή και Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών

Γ.1 Ευθύνη του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η κατανόηση και η ορθή εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας από τους εσωτερικούς ελεγκτές αποτελεί καθήκον του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενώ τηρείται εσωτερική διαδικασία συμμόρφωσης προς τον παρόντα Κώδικα, ως εξής:

- Υπογραφή υπεύθυνης δήλωσης από τον εσωτερικό ελεγκτή κατά την ανάθεση σ' αυτόν του εκάστοτε ελεγκτικού έργου, ότι δεν συντρέχει σχετικό κώλυμα για την ανάληψη αυτού.
- Αναφορά σχετική στην έκθεση εσωτερικού ελέγχου.
- Τακτική ενημέρωση αναφορικά με το περιεχόμενο του Κώδικα, ειδικότερα των στελεχών εκείνων που τοποθετούνται για πρώτη φορά στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Εκπαίδευση επί θεμάτων δεοντολογίας και σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και αντιμετώπισης αυτών.

Γ.2 Ευθύνη Εσωτερικών Ελεγκτών

Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης οφείλουν να επιδεικνύουν υπεύθυνη και ηθική συμπεριφορά και να ακολουθούν με συνέπεια τόσο το πνεύμα, όσο και τον σκοπό του παρόντος Κώδικα. Σε κάθε περίπτωση, δε, που έχουν κάποιο ερώτημα αναφορικά με το περιεχόμενό του, πρέπει να απευθύνονται άμεσα στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Ειδικότερα:

- Οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν υποχρέωση να αναφέρουν και να αποκαλύπτουν στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου περιπτώσεις πρόδηλης, πιθανής ή συγκαλυμμένης σύγκρουσης συμφερόντων, οι οποίες υποπίπτουν στην αντίληψή τους, προκειμένου να προστατεύσουν το Δημόσιο Συμφέρον.

- Οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν την υποχρέωση να εκτιμούν και να αξιολογούν τυχόν κινδύνους που μπορεί να επηρεάσουν την αντικειμενικότητά τους και να τους αναφέρουν στον Προϊστάμενο της Μ.Ε.Ε.
- Οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν εκτελούν προδήλως αντισυνταγματικές ή παράνομες εντολές του Προϊσταμένου της Μονάδας και ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις περί νομιμότητας υπηρεσιακών ενεργειών, όπως προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις που αφορούν το Υπουργείο.
- Οι εσωτερικοί ελεγκτές συμμορφώνονται με τις πολιτικές του Υπουργείου και τηρούν τους Εσωτερικούς Κανονισμούς και λοιπούς Κώδικες αυτού, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών εγκυκλίων και οδηγιών.
- Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω του αρμοδίου Υπουργού, μπορεί να απαιτεί από τους εσωτερικούς ελεγκτές να υπογράφουν ετήσια δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωσή τους προς τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας εσωτερικών ελεγκτών του Υπουργείου.

Γ.3 Δημοσιοποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Μέσω της δημοσιοποίησης αυτής, επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας, καθώς παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να λάβει γνώση και να αξιολογήσει τον πυρήνα των αξιών, των αρχών και των κανόνων που διέπουν την άσκηση των καθηκόντων του εσωτερικού ελεγκτή και τη λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ενδεικτικές περιπτώσεις εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών – Παραδείγματα Δεοντολογικών Διλημμάτων

Παρακάτω τίθενται πέντε (5) ενδεικτικές – μη αποκλειστικές ή δεσμευτικές – περιπτώσεις εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας, οι οποίες ενδεχομένως παρουσιάζουν αμφισημία, προκαλώντας δεοντολογικά διλήμματα στους εσωτερικούς ελεγκτές, που υπηρετούν στο Τμήμα Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Επισημαίνεται ότι η δέσμευση προς τα διαλαμβανόμενα στον παρόντα Κώδικα παραμένει προσωπική και επαγγελματική ηθική υποχρέωση των ανωτέρω στελεχών. Τα παραδείγματα είναι σύμφωνα με τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας του ΙΙΑ, τον Κανονισμό της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου και τον Κώδικα Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Δημοσίων Λειτουργών του ΥΠ.ΕΣ./Γ.Γ.Α.Δ.Δ.Τ..

Παράδειγμα Α

Ο/Η Προϊστάμενος/-η του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, κατά τη διεξαγωγή ελεγκτικού έργου επί διαδικασίας της Διεύθυνσης Προμηθειών και Διοικητικής Μέριμνας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δέχεται από την ελεγχόμενη οργανική μονάδα μη χρηματική παροχή με την μορφή υλικοτεχνικού εξοπλισμού αξίας 2.450 € και με την διαδικασία του κατεπείγοντος. Ελεγχόμενη διαδικασία αποτελεί η Διαγωνιστική διαδικασία Υλισμικού (Hardware) Πληροφορικής για τις ανάγκες των Διευθύνσεων του Υπουργείου. Ο/Η Προϊστάμενος/-η της Μ.Ε.Ε. πρέπει να αποδεχθεί ή όχι την ανωτέρω παροχή;

Απάντηση στο παράδειγμα Α

Ο/Η Προϊστάμενος/-η του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων, πρέπει πρώτα απ' όλα να αναφέρει την συγκεκριμένη παροχή στον/-ην Προϊστάμενο/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η αποδοχή της παροχής πρέπει εν γένει να γίνει αποδεκτή, εάν και εφόσον:

- Πρόκειται για την εκπλήρωση αιτιολογημένου αιτήματος του ανωτέρω Γραφείου, το οποίο υποβλήθηκε σε πρότερη ημερομηνία.

- Πρόκειται για την εκπλήρωση αιτιολογημένου αιτήματος, το οποίο διατυπώθηκε πριν την κατάρτιση του ετήσιου πλάνου ελέγχου και για παροχή αξίας ίσης με ή μικρότερης από την αξία του αιτουμένου ποσού του υλισμικού (hardware) που ζητήθηκε.

Εάν έστω και μία από τις παραπάνω συνθήκες δεν ισχύει, η παροχή δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή. Επί παραδείγματι, εάν πρόκειται για κάποια παροχή υλισμικού, πέραν των υλικών για τα οποία έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα διά της υπηρεσιακής διαδικασίας ή κάποια παροχή που δεν συμπεριλαμβάνεται στις υπηρεσιακά δεδηλωμένες ανάγκες της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, συνιστάται ο εσωτερικός ελεγκτής και ο/η Προϊστάμενος/-η του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων (όπως και ο/η Προϊστάμενος/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου) να μην αποδεχθούν την παροχή, ακόμα και εάν αυτή έχει την έγκριση του μεγαλύτερου βαθμού υπηρεσιακού παράγοντα του Υπουργείου. Γενικότερα η αποδοχή παροχών, δώρων και βοηθημάτων – χρηματικών ή μη – από τα στελέχη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να λαμβάνει χώρα αποκλειστικά με γνώμονα την απαραβάτη αρχή ότι τα τελευταία δεν αξιοποιούν τη θέση τους ή το αξίωμά τους προκειμένου να αποκτήσουν οικονομικά ή άλλα οφέλη τόσο για τους ίδιους όσο και για λογαριασμό άλλων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι εσωτερικοί ελεγκτές του Υπουργείου αναμένεται να:

- Μην αποδέχονται, άμεσα ή έμμεσα, οποιοδήποτε δώρο από στελέχη των ελεγχόμενων από εκείνους οργανικών μονάδων του Υπουργείου, πολλώ δε μάλλον κατά τη διενέργεια ελεγκτικού – διαβεβαιωτικού ή συμβουλευτικού – έργου επί συγκεκριμένων διαδικασιών τους.
- Μην αποδέχονται από οποιονδήποτε – οργανική μονάδα του Υπουργείου ή υπηρεσιακό ή εξωτερικό παράγοντα – τις οιοσδήποτε υπηρεσίες χρηματικής αξίας, όπως επί παραδείγματι δάνεια, εκπτώσεις, διευκολύνσεις, διασκέδαση, φιλοξενία, ταξίδια, στέγαση, διατροφή, εκπαίδευση, ιδίως εάν ο προσφέρων αυτές (υπηρεσίες) επηρεάζεται ή δύναται να επηρεαστεί – καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε οιονδήποτε βαθμό – από ή σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την άσκηση των ελεγκτικών τους καθηκόντων, ή επίκειται η

διενέργεια ελέγχου επ' αυτής (οργανικής μονάδας) σύμφωνα προς το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων.

- Μην αποδέχονται οποιαδήποτε πρόσκληση σε εκδήλωση, όπου η συμμετοχή τους κανονικά θα προέβλεπε καταβολή τέλους, όπως προσκλήσεις σε αθλητικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις, διαμονή σε ξενοδοχεία κτλ. Αντιθέτως, δύνανται να αποδέχονται προσκλήσεις σε εκδηλώσεις, όπου παρίστανται αυστηρά υπό την υπηρεσιακή τους ιδιότητα.
- Εάν γίνουν αποδέκτες δώρου, να το δηλώνουν αμέσως στην προϊσταμένη αρχή και να επιστρέφουν το δώρο ή την αξία του, σε περίπτωση που αυτό είναι εφικτό. Ωστόσο, εντός επαγγελματικού πλαισίου δύνανται να αποδέχονται δώρα τα οποία, λόγω της αξίας ή/ και της φύσης τους, θεωρείται ότι εντάσσονται στο πλαίσιο της συνήθους ευγένειας (π.χ. ένα βιβλίο), με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούνται υποχρεώσεις, οι οποίες είναι δυνατόν να επηρεάσουν την αμεροληψία τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Παράδειγμα Β

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Ετησίου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, ορίζεται από τον/-ην Προϊστάμενο/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου να συμμετέχει στην Ομάδα Ελεγκτικού Έργου /Συμβουλευτικών Υπηρεσιών εσωτερικός ελεγκτής, ο οποίος έχει 2ου βαθμού συγγενική σχέση με στέλεχος του ελεγχόμενου Τμήματος/Διαδικασίας.

Απάντηση στο παράδειγμα Β

Ο εσωτερικός ελεγκτής πρέπει άμεσα να γνωστοποιήσει τη συγγενική σχέση του, λόγω ύπαρξης ζητήματος σύγκρουσης συμφερόντων, στον/-ην Προϊστάμενο/-η του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, απέχοντας παράλληλα από την άσκηση των ελεγκτικών του καθηκόντων ως προς το συγκεκριμένο έργο. Εάν υπάρχει άλλο έργο εσωτερικού ελέγχου σε εξέλιξη, είναι σαφέστατα προτιμητέα η ένταξή του στην αρμόδια Ομάδα Ελεγκτικού Έργου, αποχωρώντας από εκείνη, στην οποία έχει ανατεθεί το έργο, στο οποίο αυτός έχει κώλυμα λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.

Εξαίρεση: Αυστηρά σε περίπτωση ύπαρξης περιορισμένων ανθρωπίνων πόρων στο αρμόδιο Γραφείο Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας

Εσωτερικού Ελέγχου ή εφόσον η συμμετοχή του συγκεκριμένου εσωτερικού ελεγκτή, λόγω εξειδίκευσης του τελευταίου, κρίνεται εντελώς απαραίτητη στο δοσμένο ελεγκτικό έργο και μόνον έπειτα από σύμφωνη γνώμη του/-ης Προϊσταμένου/-ης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και σχετική Πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αυτός (εσωτερικός ελεγκτής) δύναται να συμμετάσχει στη συγκεκριμένη Ομάδα Ελεγκτικού Έργου, γνωστοποιώντας πάντοτε τη σχέση του με το στέλεχος του ελεγχόμενου Τμήματος/Διαδικασίας, σύμφωνα με τα υπ' αριθ. 1100 περί Ανεξαρτησίας και Αντικειμενικότητας, 1120 περί Ατομικής Αντικειμενικότητας και, κυρίως, 1130.Α1 περί Παρεμπόδισης Ανεξαρτησίας ή Αντικειμενικότητας Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου.

Παράδειγμα Γ

Ζητείται εγγράφως από τον/-ην Προϊστάμενο/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου να συμμετέχει σε Ομάδα Μελέτης ή Διενέργειας διεθνούς διαγωνισμού, για την εξυπηρέτηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων του Υπουργείου.

Απάντηση στο παράδειγμα Γ

Τόσο ο Προϊστάμενος όσο και οποιοδήποτε άλλο στέλεχος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου οφείλουν αμέσως να αρνηθούν την διοικητική τους εμπλοκή στο έργο οιασδήποτε επιτροπής, αφού σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4795/2021, όπως ισχύει, «...Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή.».

Παράδειγμα Δ

Εσωτερικός ελεγκτής καλείται να συμμετέχει σε διαβιβαστικό έργο εσωτερικού ελέγχου, διεύθυνσης στην οποία εργαζόταν μέχρι και πέρυσι.

Απάντηση στο παράδειγμα Δ

Ο συγκεκριμένος εσωτερικός ελεγκτής πρέπει να εξαιρεθεί από το συγκεκριμένο έργο διότι υπάρχει σημαντική απώλεια ανεξαρτησίας λόγω προσωπικής εμπλοκής. Εάν δεν υπάρχουν άλλοι διαθέσιμοι εσωτερικοί ελεγκτές για το έργο, το έργο πρέπει να αναβληθεί έως ότου βρεθούν οι σχετικοί ανθρώπινοι πόροι, διότι παραβιάζεται το Πρότυπο 1130.Α1 περί Παρεμπόδισης Ανεξαρτησίας ή Αντικειμενικότητας, το οποίο

απαιτεί από τους εσωτερικούς ελεγκτές «να αποφεύγουν την αξιολόγηση συγκεκριμένων λειτουργιών για τις οποίες ήταν οι ίδιοι υπεύθυνοι κατά το παρελθόν», καθώς «η αντικειμενικότητα θεωρείται ότι κλονίζεται όταν ένας εσωτερικός ελεγκτής παρέχει υπηρεσίες διαβεβαίωσης για μια δραστηριότητα για την οποία ήταν υπεύθυνος κατά το προηγούμενο έτος».

Εξαιρέση: Εάν το εν θέματι έργο αποτελεί αποκλειστικά συμβουλευτική υπηρεσία, ο συγκεκριμένος εσωτερικός ελεγκτής οπωσδήποτε οφείλει να γνωστοποιήσει στον/-ην Προϊστάμενο/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και τον/-ην Προϊστάμενο/-η του αρμοδίου Γραφείου την παλαιότερη συμμετοχή του στο εμπλεκόμενο τμήμα αλλά δύναται να συμμετάσχει στη σχετική διαδικασία (βλ. Πρότυπο 1130.C1).

Παράδειγμα Ε

Εσωτερικός ελεγκτής, κατά τη διενέργεια ελεγκτικού διαβεβαιωτικού έργου, έρχεται αντιμέτωπος με περιορισμό ως προς την πρόσβασή του σε φυσικό αρχείο της ελεγχόμενης οργανικής μονάδας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον οποίο (περιορισμό) προσπαθεί να επιβάλει ο/η προϊστάμενος/-η αυτής, προφασιζόμενος/-η ότι δεν έχει λάβει σχετική εντολή παροχής πρόσβασης από ανώτερο διοικητικό επίπεδο.

Απάντηση στο παράδειγμα Ε

Η λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να είναι ελεύθερη από κάθε παρέμβαση κατά τον προσδιορισμό του εύρους εργασίας αυτού, την εκτέλεση των εργασιών και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων (βλ. Πρότυπο 1130 περί Παρεμπόδισης Ανεξαρτησίας ή Αντικειμενικότητας). Ο/Η Προϊστάμενος/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου θα πρέπει να αναφέρει αρμοδίως οιαδήποτε τέτοια παρέμβαση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ή αντιστοίχως ο/η Προϊστάμενος/-η του Γραφείου Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων στον/-ην Προϊστάμενο/-η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου) και να συζητά τις επιπτώσεις. Η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων περιγράφει τον οποιοδήποτε περιορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου στην πρόσβαση σε αρχεία, περιουσιακά στοιχεία του φορέα, προσωπικό κ.λπ.

Τεκμηρίωση Συμμόρφωσης

Πολλά έγγραφα θα μπορούσαν να αποδείξουν τη συμμόρφωση προς τα Διεθνή Πρότυπα του Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδας (2017), του Κανονισμού Λειτουργίας αλλά και του Εγχειριδίου του Εσωτερικού Ελέγχου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τα οποία περιέχουν όρους, διαδικασίες και πολιτικές που αφορούν στην ανεξαρτησία, την αντικειμενικότητα, την αντιμετώπιση συγκρούσεων συμφερόντων και τη φύση των παρεμποδίσεων, που είναι δυνατόν να παρουσιαστούν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων των εσωτερικών ελεγκτών του Υπουργείου, καθώς και τις διαδικασίες γνωστοποίησης αυτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), όπως ισχύει
- Ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α' 62), όπως ισχύει
- Ν. 5013/2023 «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 12), όπως ισχύει
- Το π.δ. 40/2020 «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Α' 85), όπως ισχύει
- Η υπ' αριθ. ΥΨηΔ οικ. 38151 ΕΞ 2021/26-10-2021 Απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Β' 5050) (ΑΔΑ: Ω09646ΜΤΛΠ-7ΤΒ)
- Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), *Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών*, Ιανουάριος 2021
- Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), *Εγχειρίδιο για την ελληνική δημόσια Διοίκηση*, 2020
- Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), *Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας Επιθεωρητών – Ελεγκτών Εθνικής Αρχής Διαφάνειας*, Φεβρουάριος 2020 (1^η αναθεώρηση Φεβρουάριος 2022)
- Υπουργείο Εσωτερικών – Γ.Γ.Α.Δ.Δ.Τ., Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), *Κώδικας Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Υπαλλήλων του Δημοσίου Τομέα*, Ιούλιος 2022
- Η υπ' αριθ. οικ. 26968/14-9-2020 Απόφαση του Διοικητή της Ε.Α.Δ. με θέμα «Επαγγελματικά Πρότυπα για το Ελεγκτικό Έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ)», (Β' 4139)
- Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.), *Οδηγός Καταλογιστικής Διαδικασίας*, Ιούλιος 2022
- Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (ΙΙΑ), *Κώδικας Ηθικής*, 2017

- Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA - GLOBAL), *Το Μοντέλο των Τριών Γραμμών του IIA GLOBAL – Επικαιροποίηση του μοντέλου των Τριών Γραμμών Άμυνας*, 2020
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions (COSO), *Internal Control — Integrated Framework. Executive Summary, Framework and Appendices*, Μάιος 2013
- International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI), *ISSAI 130 – Code of ethics*, 2019
- Anthony, R. & D. Young, *Management Control in Nonprofit Organizations*, 7th ed., McGraw-Hill/Irwin, 2002
- Gleim, Irvin N., *CIA Review: Internal Audit Process*, 10th ed., Gleim Pubns, 2001